

10.01.2008

SISÄASIAINMINISTERIÖN PELASTUSOSASTON JA ITÄ-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN VÄLINEN TULOSSOPIMUS 2008

1. YLEISTÄ

1.1 Toiminta-ajatus

Itä-Suomen lääninhallituksen pelastusosasto huolehtii valtion pelastusviranomaisen tehtävistä läänissä. Se ohjaa, valvoo ja yhteen sovittaa pelastustointia ja valmiussuunnittelua, seuraa erityisesti palvelujen saatavuutta ja tasoa läänissä sekä tukee pelastustoimen kehittämistä.

1.2 Arvot

Itä-Suomen lääninhallituksen arvot ovat: asiakaslähtöisyys, yhteistyö, innovatiivisuus, palvelujen laatu, oikeudenmukaisuus, tasa-arvo ja avoimuus.

1.3 Visio

Itä-Suomen lääninhallituksen pelastusosaston visio: Itä-Suomessa on hyvä turvallisuuskulttuuri ja tehokas pelastustoimi.

Tämä tarkoittaa, että:

- onnettomuuksia estetään tehokkaasti ennakolta
- henkilöstö on motivoitunutta ja osaavaa
- palvelut ovat uhkiin ja asiakkaiden tarpeisiin mitoitettuja
- palvelut tuotetaan taloudellisesti ja
- kumppanuusverkosto toimii hyvin.

1.4 Pelastustoimen hallinnonalan painopistealueet suunnittelukaudelle 2008 – 2012

Pelastustoimen painopisteet ovat:

- onnettomuuksien ehkäisyn tehostaminen ja asumisen paloturvallisuuden parantaminen
- pelastuslaitosten toiminta- ja palvelukyvyn turvaaminen sekä henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden varmistaminen
- valmiuden kehittäminen suuronnettomuuksien, ympäristöonnettomuuksien ja poikkeusolojen varalta
- tutkimus- ja kehittämistoiminnan vakiinnuttaminen
- hätäkeskuksen toimintavarmuuden ja -nopeuden turvaaminen.

Pelastustoimen yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat:

- tulipalojen ja palokuolemien määrä laskee
- onnettomuuksista aiheutuvien vahinkojen määrä laskee.

1.5 Kytkeä sisäasiainministeriön strategiaan

- Lääninhallituksen pelastusosasto toteuttaa osaltaan pelastustoimen strategiaa 2015 sekä pelastustoimen toiminta- ja taloussuunnitelmaa.
- Lääninhallituksen pelastusosasto johtaa ja valvoo pelastustointia ja seuraa pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa läänin alueella. Pelastusosasto edistää alueensa pelastuslaitoksen ja muiden pelastustoimen tehtäviin osallistuvien yhteisöjen toimintaedellytyksiä sekä huolehtii pelastustoimen läänitason valmisteluista ja yhteistoimintajärjestelyistä.
- Lääninhallituksen pelastusosasto osallistuu sisäisen turvallisuuden ohjelman sekä valtioneuvoston 23.11.2006 vahvistaman yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategian toteuttamiseen. Lääninhallituksen pelastusosasto osallistuu myös valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa esitettyjen pelastustointia koskevien tehtävien toteuttamiseen.
- Lääninhallituksen pelastusosasto osallistuu toimialan valtakunnalliseen kehittämiseen sisäasiainministeriön kanssa erikseen sovittavalla tavalla. Lisäksi pelastusosasto osallistuu pelastustoimen kansainväliseen yhteistyöhön.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Väestön väheneminen ja ikääntyminen varsinkin maaseudulla vaikeuttaa uuden henkilöstön saamista palokuntiin, heikentää omatoimisen ja naapuriavun saamista sekä aiheuttaa entistä useammin kiireellisen avun tarvetta.

Väestömäärän kasvu Kuopion ja Siilinjärven sekä Joensuun seudun kuntien uusilla asuinalueilla lisää pelastustoimen palvelujen kysyntää. Niin käy myös Nilsiän Tahkokuoren matkailukeskityksessä sen kasvaessa.

Vapaa-ajan asuminen on lisääntynyt Itä-Suomen läänin alueella. Erityisesti Etelä-Savossa on yhä suurempi osa vapaa-ajan asunnoista ympärivuotisessa käytössä.

Hallitusohjelmassa asetettu tehtävä aluehallinnon kehittämiseksi ja lääninhallituksen tehtävien uudelleenorganisoinniksi tulee aiheuttamaan muutoksia viimeistään vuonna 2010.

Kuntien rakennemuutos tulee vaikuttamaan alue- ja paikallishallinnon toimintaan.

3. YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Itä-Suomen lääninhallitukselle asetetaan kolme strategista päämäärää:

- pelastustoimen valtakunnalliset strategiset tavoitteet on läänissä konkretisoitu alueellisesti ja paikallisesti tarkoituksenmukaisiksi toiminnallisiksi tavoitteiksi ja lääninhallitus osallistuu niiden toimeenpanoon aktiivisesti
- läänissä on tehokas pelastustoiminnan ja väestönsuojelun johtamisjärjestelmä, jota kehitetään mm. suuronnettomuus- ja valmiusharjoituksissa
- läänissä eri tahojen yhteistyö pelastustoimen tehtävissä toimii hyvin ja yhteistyön järjestelyistä on tarvittavat sopimukset.

4. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

4.1 Pelastustoiminnan ja väestönsuojelun johtaminen

Lääninhallituksen pelastusosaston tehtävänä on ohjata ja johtaa pelastustoimen suunnittelua läänin alueella sekä huolehtia osaltaan suunnitelmien yhteensovittamisesta. Tätä varten lääninhallitus edistää pelastuslaitoksen ja muiden alueellisten toimijoiden välistä yhteistyötä.

- Ylläpidetään ja parannetaan lääninhallituksen pelastusosaston normaali- ja poikkeusolojen johtamisjärjestelmää. Varmistetaan lääninhallituksen pelastusviranomaisten tavoitettavuus myös virka-ajan ulkopuolisina aikoina.
- Ohjataan ja valvotaan palvelutasopäätösten uudistamista pelastustoimen alueilla.
- Huolehditaan siitä, että pelastustoimen alueella on laadittu kattavat suunnitelmat suuronnettomuuksien varalta.
- Pidetään yllä läänin pelastustoimen riskianalyysi ja lääninhallituksen valmiussuunnitelma.

Seurantamittarit

- On arvioitu lääninhallituksen omaa johtamisjärjestelmää suuronnettomuus- ja valmiusharjoituksissa.
- On seurattu pelastuslaitosten palvelutasopäätösten toteutumista ja puututtu havaittuihin puutteisiin.
- Tarvittavat läänikohtaiset ohjeet palvelutasopäätösten laatimiseen on annettu.
- Kattavat suunnitelmat suuronnettomuuksien varalta -tavoitteen alueellista toteuttamista on käsitelty pelastusjohtajien kanssa ja tavoitteen toteutumisesta on laadittu yhteenveto.
- Jotke-järjestelmä on otettu käyttöön lääninhallituksen pelastusosastolla ja sen käyttöä on harjoiteltu.
- On pidetty läänin alueen pelastusjohtajien kanssa kaksi neuvottelupäivää.
- Riskianalyysi ja valmiussuunnitelma ovat ajan tasalla.

4.2 Onnettomuuksien ehkäisy

- Edistetään onnettomuuksien ehkäisemistä sisäisen turvallisuuden ohjelman linjausten mukaisesti.
- Laaditaan sopimukset metsäpalojen valvontatoiminnasta lentokerhojen kanssa.
- Arvioidaan metsäpalojen tähystystoiminnan vaikuttavuutta.
- Huolehditaan, että pelastustoimi osallistuu paikallisten turvallisuussuunnitelmien laadintaan.
- Valvotaan, että Seveso II direktiivin mukaiset ulkoiset pelastussuunnitelmat on laadittu ja raportoidaan niistä sisäasiainministeriölle.
- Selvitetään erityiskohteiden pelastussuunnitteluvuorollisten määrä ja tehtyjen suunnitelmien määrä ja raportoidaan niistä sisäasiainministeriölle.

Seurantamittarit

- Tarvittavat sopimukset metsäpalojen valvontatoiminnasta on tehty lentokerhojen kanssa, sopimusten lukumäärä.
- On laadittu arviointi metsäpalojen tähystystoiminnan vaikuttavuudesta.
- Valtakunnallisten tavoitteiden (onnettomuuksien ehkäiseminen sisäisen turvallisuuden ohjelman linjausten mukaisesti, pelastustoimen osallistuminen aktiivisesti paikallisten turvallisuussuunnitelmien laadintaan) alueellista toteuttamista on käsitelty pelastusjohtajien kanssa ja tavoitteiden toteutumisesta on laadittu yhteenveto.
- Seveso II direktiivin mukaisille laitoksille laadittujen ulkoisten pelastussuunnitelmien määrä suhteessa vaadittavien suunnitelmien määrään sekä raportti sisäasiainministeriölle.
- Erityiskohteiden pelastussuunnitteluvuorollisten ja tehtyjen suunnitelmien määrä (kpl) ja raportti sisäasiainministeriölle.

4.3 Yhteistoiminnan edistäminen

- Kehitetään aktiivisesti ja ylläpidetään eri tahojen yhteistyötä pelastustoiminnassa ja varautumisessa.
- Edistetään hätäkeskuksen ja sen asiakastahojen yhteistyötä ja keskinäistä luottamusta läänin yhteistyöryhmän ja alueellisten yhteistyöryhmien avulla.
- Pelastusosasto toimii aktiivisesti pelastustoiminnan kansainvälisessä yhteistyössä, erityisesti Karjalan Tasavallan kanssa.
- Jatketaan pelastustoimen yhteistyötä Karjalan Tasavallan viranomaisten kanssa erillisen suunnitelman mukaisesti.

Seurantamittarit

- On järjestetty kaksi neuvottelua tai seminaaria pelastuslaitosten ja yhteistoimintaviranomaisten toiminnan edistämiseksi.
- On osallistuttu pelastustoimen johdon foorumin ja sisäasiainministeriön koordinoimien muiden yhteistyöryhmien toimintaan.
- On hyödynnetty syksyn 2007 asiakaspalautekyselyn tuloksia yhteistoiminnan kehittämiseksi.
- Yhteistoimintasopimukset on päivitetty.

- On järjestetty sovittu vuosiohjelman mukaisesti yhteistoimintaa Karjalan Tasavallan kanssa.

4.4 Suuronnettomuus- ja valmiusharjoitusten sekä muun koulutuksen järjestäminen

Lääninhallituksen pelastusosaston tehtävänä on järjestää pelastustoimen alueiden sekä pelastustoimintaan osallistuvien muiden viranomaisten ja yhteisöjen yhteistoimintaa edistäviä suuronnettomuus- ja valmiusharjoituksia sekä harjoituksia edeltävää koulutusta.

- Tätä varten tehdään yhteistyötä Pelastusopiston kanssa varautumiskoulutuksen tarpeen selvittämisessä ja koulutuksen toimeenpanossa.
- Tuetaan ja koordinoidaan järjestettäviä alueellisen tason harjoituksia yhdessä muiden viranomaisten, pelastusalan järjestöjen ja yhteisöjen kanssa.
- Laaditaan yhteistyössä pelastuslaitosten kanssa pelastuspalveluharjoitusten vuosisuunnitelma sekä osallistutaan harjoitusten toteuttamiseen.

Seurantamittarit

- On toteutettu ja arvioitu suunnitelmissa ollut koulutus. Niistä saatu palaute on jaettu käytännön toimenpiteitä varten ao. tahoille.

4.5 Pelastustoimen valtionavustusten ja muiden hallintopäätösten käsitteleminen

Lääninhallituksen pelastusosasto

- päättää pelastustoimen valtionavustuksista
- antaa lausunnon Palosuojelurahaston avustushakemuksista
- käsittelee ja ratkaisee kantelut viivytyksettä ja lausuntopyyntö annettussa määräajassa
- antaa tarvittaessa neuvontaa.

Seurantamittarit

- On annettu lääninhallituksen päätös avustushakemuksiin yhden kuukauden kuluessa sisäasiainministeriön tarkoitukseen myöntämän määrärahapäätöksen saamisesta.
- On seurattu ja vertailtu edellisten vuosien tietoihin kanteluiden ja lausuntopyyntöjen määriä, niiden keskimääräistä käsittelyaikaa sekä kuuden kuukauden käsittelyajan ylittävien kanteluiden määriä.

4.6 Pelastustoimen palvelujen arviointi, valvonta ja raportointi

Lääninhallituksen pelastusosaston tehtävänä on huolehtia läänin alueen pelastustoimen valvonnasta, palvelujen arvioinnista sekä raportoinnista sisäasiainministeriölle.

- Laaditaan peruspalvelujen arviointiraportti sekä arvioidaan pelastuslaitoksen palvelutason toteutumista ja puututaan tarvittaessa palvelutasossa oleviin puutteisiin.

- Arvioidaan valvonnassa esiin tulleita tapauksia ja niiden johdosta aiheutuneita toimenpiteitä.
- Seurataan läänin onnettomuuskehitystä tilastojen avulla ja analysoidaan tietoja.

Seurantamittarit

- Peruspalveluraportti on tehty annetussa määräajassa ja siinä on arvioitu palotarkastusten määrä ja toimintavalmiuden toteutuminen riskialueilla I-III.
- On tehty selvitys läänin alueen onnettomuuskehityksestä.

4.7 Lääninhallituksen pelastusosaston toiminnan kehittäminen

- Osallistutaan hallitusohjelmaan kirjatun aluehallinnon uudistuksen selvitystyöhön ja sen edellyttämiin kehittämistehtäviin. Yhteistyössä sisäasiainministeriön ja muiden lääninhallitusten kanssa tehtävää selvitystyötä osaston tehtävien ja toiminnan kehittämisestä jatketaan. Hankkeen jatkosta, ajoituksesta ja yhteydenpidosta sovitaan sisäasiainministeriön kanssa.
- Arvioidaan ja kehitetään lääninhallituksen pelastusosaston toiminta-ajatusta, visiota ja tehtävien painopisteitä osana lääninhallituksen strategiatyötä. Tarkistetaan osaston strategia ajalle 2008 – 2012, siten että otetaan huomioon aluehallintouudistuksen vaikutus.

Seurantamittarit

- On selvitetty pelastusosaston tehtäväkuvan kehittämistä yhdessä sisäasiainministeriön ja muiden lääninhallitusten pelastusosastojen kanssa.
- On tarkistettu osaston strategia.
- On analysoitu työtyytyväisyyskysely.

5. RESURSSIT

- Pelastusosaston käytössä on 6,6 henkilötyövuotta vuonna 2008.

6. TAVOITEASETTELU JA RAPORTOINTI

Tavoitteiden määrittelyä ja niiden seurannassa käytettävää mittaristoa sekä raportointia kehitetään vuoden 2008 aikana vastaamaan nykyistä paremmin tulosohjaukselle valtion hallinnossa asetettuja vaatimuksia.

6.1 Raportointi

Lääninhallitus raportoi alkuvuoden 1.1. – 30.6.2008 tulostavoitteiden toteutumisesta sisäasiainministeriölle 8.8.2008 mennessä. Toimintakertomus vuodelta 2008 laaditaan erikseen annettavien ohjeiden mukaisesti.

7. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

7.1 Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa 1.1. – 31.12.2008.

7.2 Allekirjoitukset

Helsingissä .01.2008

Mikkelissä 10.01.2008

Pentti Partanen
Pelastusylijohtaja
Sisäasianministeriö

Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen
Maaherra
Itä-Suomen lääninhallitus

Veikko Peltonen
Suunnittelujohtaja
Sisäasianministeriö

Leevi Pajunen
Lääninvalmiusjohtaja
Itä-Suomen lääninhallitus